

Казуси - 2023/2024 г.

Морални аспекти на взаимоотношенията лекар-пациент.

ас. д-р Костадин Костадинов

“Нито един повече”

Лекар в с. Смилян е развил практиката си през годините до такава степен, че вече няма нужда да търси нови пациенти. Той не иска да увеличава работното си време и решава да не поема нови случаи. Лекарят задължава служителите на рецепция да започнат да отказват да приема на нови пациенти и да ги насочват към най-близката болница, която е на 80 км. от неговата практика, през път, трудно проходим през зимата.

- Как бихте коментирали случая?
- Има ли морално право лекаря да отказва пациенти?
- Кога е възможно и кога не да се отказва медицинска помощ?

“Фармацевтична вечеря”

Вие сте специалист, поканен на вечеря от фармацевтична компания представяща нов лекарствен продукт. В допълнение към вечерята има лекция, изнесена по медицинска тема, както и карта за подарък от 500 лв. в магазин за техника.

- Как бихте коментирали казуса?
- Морално ли да се приеме вечерята, лекцията и подаръка?
- Ще се променят ли взаимоотношенията с пациентите, ако те бяха информирани за всички подобни събития?

“Почерпка за успех”

Пациентът И. постъпва в клиниката по повод предстояща планова операция за изкривена носна преграда. Ден преди приема семейството на пациента Ви посреща пред болницата с голяма почерпка и различни скъпи подаръци.

- Как бихте коментирали ситуацията?
- Морално ли е да приемете подаръците преди настаняването и операцията на пациента?
- Бихте ли приели почерпката и подаръците след операцията?

“Прави каквото знаеш”

М. на 64 години. Пациентката е диагностицирана с камъни в жлъчния мехур. Необходима е операция в планов порядък. Въпреки че обяснявате подробно операцията, рисковете и алтернативните пациентката отказва да избере дали да се подложи на лапароскопска интервенция или на “отворена” хирургия. Пациентката заявява *“Докторе, ти знаеш по-добре, каквото ти решиш?”*

- Какъв модел на взаимоотношения лекар-пациент разкрива казуса?
- Можем ли да поемем моралната отговорност за избора на пациента, вместо него?
- Какви са рисковете за пациента и за лекаря в тази ситуация?

“Не искам този лекар”

На сутрешна визитация пациентка приема в отделението миналата вечер, Ви споделя, че не желае да бъде преглеждана или лекувана от определения и за лекуващ лекар д-р М. Пациентката смята вашия колега за много високомерен, не харесва външния му вид, като го определя като *“мърляв и запуснат”*. Тя заплашва, че ще напусне болницата самоволно, ако той се доближи до нея. Познавате колегата си много добре и смятате, че при приема, той се е справил отлично. Назначил е всички необходими изследвания, прегледал е пациентката обстойно и е започнал навременна терапия.

- Как следва да постъпите в случая?
- Какво трябва да споделите с колегата, как трябва да коментирате ситуацията с пациентката?
- Следва ли да уведомите началника на отделението за случая?

“Контролни прегледи в частен кабинет”

При изписването на пациентите на д-р Х., забелязвате нещо необичайно - като подготвя документите, колегата Ви закача визитка на частния си кабинет, когато ги връчва, казва на пациентите си, че *“Контролните прегледи са в моя кабинет с направление от личния лекар”*

- Как следва да постъпите в случая?
- Как бихте коментирали случая с колегата или със завеждащия отделението?

“Възрастният лекар”

Д-р П. е обичан специалист от поколения пациенти. Той работи във вашето отделение от повече от 50 години. Въпреки, че отношението към пациентите не се е променило и продължава да бъде все така отзивчив и състрадателен към чуждата болка, забелязвате, че умът му “не е никак бистър”. Лекарят, често забравя да назначи терапия на пациентите си, а понякога и важни за тях изследвания.

- Как следва да постъпите в случая?
- Морално ли е да коментирате случая пред пациентите на д-р П. или да “поправяте” пропуснатото, без да уведомявате никого?

“Лекар, без почивка”

На смяна сте в отделението на 24-ти декември, изчаквайки резултатите от кръвните изследвания на последния приет във вашата смяна пациент. Лекарят, който поема дежурството, закъснява повече от 50 минути и вие започвате да се напъгвате, тъй като трябва да пътувате за дома на родителите си, с които да посрещнете коледните празници. Точно когато се каните да тръгвате, медицинска сестра ви съобщава, че един от пациентите ви, има болки в гърдите. Той е бил приет преди 2 дни с пневмония и вие предполагате, че болката е свързана с инфекцията. Молите медицинската сестра да направи електрокардиограма (ЕКГ) и казвате, че ще помолите лекаря, който го застъпва смяната, да я разчете. След това обаче, бързайки да се приберете на време, предавате “на бързо” дежурството на закъснения ви колега, но напълно забравяте да предадете пациента, който е имал болки в гърдите. Решавате да се обадите по-късно болницата, за да установите какво е състоянието му. Оказва се, че пациентът е починал в резултат на остър миокарден инфаркт.

Въпроси

- Коментирайте случая.
- Кой е бил длъжен да се грижи за пациента в тази ситуация?
- Имате ли задължение да полагате грижи за пациент, който сте не сте виждали след появата на новите симптоми?

“Наказано добро”

Д. е лекар, завършил университета преди 3 месеца. След приключване на 12-часово нощно дежурство, Д. решава да отиде до местния супермаркет, за да вземе някои хранителни продукти на път за вкъщи. Докато е там, той чува някой да вика за помощ. Втурва се и открива млад мъж, лежащ на пода. Оказва се, че мъжът е припаднал и си е ударил главата в пода в резултат на което има сериозна рана на главата. Д. се представя

за лекар и след като установява, че пациентът не диша, започва реанимационни действия като притиска ритмично гърдния кош на пациента, оказвайки му първа помощ. Той моли да бъде извикана линейка, която пристига минути по-късно и отвежда пациента в най-близката болница. На следващия ден Д. пристига на работа и разказва историята на свой колега, който работи в спешно отделение. Оказва се, че колегата е запознат със случая. Пациентът е оцелял, вероятно благодарение на реанимационните действия на Д., но също така е със счупени ребра, за което желае да съди *“лекарчето”*, което го е *“натискал”*.

Въпроси

- Как бихте коментирали случая?
- Има ли основания за съдебно преследване на Д.?
- Има ли задължение Д. да оказва първа помощ извън болницата?